

آزمون هم‌ارزی جنسی ساختار عاملی نسخه کوتاه پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان

Examining the Gender-based Equivalence of Factorial Structure of the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire- Short Form

Monireh Hosseinabadi
MA in Clinical Psychology

Omid Shokri, PhD
Shahid Beheshti University

امید شکری
استادیار دانشگاه شهید بهشتی

منیره حسین‌آبادی
دانشجوی کارشناسی ارشد
روان‌شناسی بالینی

چکیده

پژوهش حاضر با هدف آزمون تغییرناپذیری اندازه‌گیری پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان (گارنفسکی، کرایج و اسپینهاون، ۲۰۰۱) برحسب جنس در گروهی از دانشجویان دختر و پسر ایرانی انجام شد. در این پژوهش، ۳۴۹ دانشجوی کارشناسی (۱۶۷ پسر و ۱۸۲ دختر) به پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان پاسخ دادند. به منظور بررسی تغییرناپذیری عاملی این پرسشنامه در دو جنس از تحلیل عاملی تأییدی چندگروهی استفاده شد. نتایج تحلیل عاملی تأییدی تک‌گروهی نشان دادند که در کل نمونه و در دو جنس، الگوی ۹ عاملی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان شامل خودسرزنشگری، پذیرش، نشخوارگری، تمرکز مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، ارزیابی مثبت مجدد، کم اهمیت شماری، فاجعه‌نمایی و دیگرسرزنشگری، برازش خوبی با داده‌ها داشتند. نتایج تحلیل عاملی تأییدی چندگروهی، تغییرناپذیری بین‌گروهی باقیمانده‌های اندازه‌گیری این پرسشنامه، کواریانس‌های ساختاری و وزن‌های اندازه‌گیری را در دو جنس نشان دادند. در مجموع، نتایج نشان دادند که ابعاد چندگانه پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان در دو جنس به طور یکسان ادراک شده‌اند.

واژه‌های کلیدی: تغییرناپذیری عاملی، تحلیل عاملی تأییدی چندگروهی، پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان، تفاوت‌های جنسی

Abstract

This study aimed to examine the measurement invariance of the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (CERQ, Garnefski, Kraaij & Spinhoven, 2001) among male and female students. Three hundred and forty nine university students (182 females, 167 males) completed the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire. Multi-group confirmatory factor analysis was used to examine the factorial invariance of the CERQ for both females and males. The results of single-group confirmatory factor analysis indicated that the nine-factor model of CERQ consisted of self-blame, acceptance, rumination, positive refocusing, refocus on planning, positive reappraisal, putting into perspective, catastrophizing and other-blame fit to the data for the total sample and also for male and female groups, independently. The results of multi-group confirmatory factor analysis indicated cross-group invariance of measurement residuals, structural covariances and regression weights of the CERQ for both male and female. The findings suggested that multiple factors of the CERQ were perceived equally across the two gender.

Keywords: factorial invariance, multi-group confirmatory factor analysis, the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire, gender differences

received: 17 June 2013

accepted: 12 October 2013

Contact information: oshokri@yahoo.com

دریافت: ۹۲/۳/۲۷

پذیرش: ۹۲/۷/۲۰

مقاله حاضر برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی است.

مقدمه

هیجان‌ها اغلب به مثابه مجموعه‌ای از گرایش‌های پاسخدهی مبتنی بر تجربه^۱، فیزیولوژیک و رفتاری هستند که در طول زمان آشکار می‌شوند (موس، لونسون، مک‌کارت، ویلهلم و گراس، ۲۰۰۵). وقتی یک فرد به ارزیابی یک موقعیت که با هدف‌های وی ارتباط دارد، اقدام می‌کند هیجان‌ها پدیدار می‌شوند (موس، بانگی و گراس، ۲۰۰۷). نظم‌دهی هیجان بر تلاش‌های فرد برای حفظ، بازداری و بهبود تجربه و بیانگری هیجانی دلالت دارد (بریجز، دهنام و گانیان، ۲۰۰۴؛ روترنبرگ و گراس، ۲۰۰۷؛ کالکینز، ۲۰۱۰؛ گراس، ۲۰۰۲). نظم‌دهی هیجانی سازش‌یافته^۲ از طریق ایفای نقش موفقیت‌آمیز فرد در محیط مشخص می‌شود (بریجز و دیگران، ۲۰۰۴). فردی که در مواجهه با یک تجربه هیجانی منفی قادر است ضمن بازداری هیجانی، رفتارهای هدف‌مدارانه^۳ خویش را دنبال کند، از نظم‌دهی هیجانی تعمدی به گونه‌ای سازش‌یافته استفاده می‌کند (گراتز و تول، ۲۰۱۰). تحقق نظم‌دهی هیجانی سازش‌یافته، مستلزم استفاده بهینه و متمایز طیف وسیعی از راهبردهای نظم‌دهی هیجان است (بُنانو، پاپا، لالاندی، وستفال و کویفمن، ۲۰۰۴). نظم‌دهی هیجانی سازش‌یافته نیازمند مهارت‌های زیربنایی مانند آگاهی هیجانی^۴ و پذیرش^۵ است (برکینگ و زونج، ۲۰۰۸). در مقابل، عدم توانایی مکفی در بازداری یک تجربه دشوار هیجانی با هدف پیگرد رفتارهای هدف‌مدارانه، مشخصه اصلی نظم‌دهی هیجانی سازش‌نا یافته تلقی می‌شود (رابرتون و دیگران، ۲۰۱۲).

نظم‌دهی شناختی هیجان به منزله وجهی از قلمرو مطالعاتی وسیع نظم‌دهی هیجان بر روش‌های شناختی و هشیار مدیریت اطلاعات برانگیزاننده هیجان دلالت دارد (گارفنسکی و دیگران، ۲۰۰۱؛ گارفنسکی، کرایچ و اسپینهاول، ۲۰۰۲). نتایج مطالعات مختلف نشان داده‌اند نظم‌دهی هیجان‌ها از طریق شناخت‌ها^۶ یا افکار با کیفیت زندگی افراد ارتباط می‌یابد و به آنها کمک می‌کند هیجان‌های خود را در مواجهه با رویدادهای تنیدگی‌زا و پس از رویارویی با تجارب برانگیزاننده مهار کنند (گارفنسکی و دیگران، ۲۰۰۱؛ گارفنسکی و دیگران، ۲۰۰۲). گارفنسکی و دیگران (۲۰۰۱)

شواهد تجربی نشان داده‌اند ناکارآمدی راهبردهای نظم‌دهی هیجانی^۱ با گروه کثیری از رفتارهای مشکل‌آفرین و اختلال‌های روانی مانند سوء مصرف مواد (کان و دیموکروویکس، ۲۰۱۰)، خودآسیب‌رسانی تعمدی^۲ (باکات، پارا و جویی‌شیلدس، ۲۰۰۹؛ میکولاژاک، پتریدس و هاری، ۲۰۰۹)، افسردگی (بشارت، اعتمادی‌نیا و فراهانی، ۲۰۱۳؛ جان و گراس، ۲۰۰۴؛ گراس و جان، ۲۰۰۳؛ گلستانه و سروقد، ۱۳۹۲)، اضطراب (سیسلر، آلتانچ، فلدنر و فورسیت، ۲۰۱۰)، اختلال شخصیت مرزی (گراتز، روزنتال، تال، لیژیویز و گاندرسون، ۲۰۰۶)، اختلال تنیدگی پس‌ضربه‌ای^۳ (تال، بارت، مک‌میلان و روثمر، ۲۰۰۷)، اضطراب اجتماعی^۴ (حسنی، شیخان، آریاناکیا و محمودزاده، ۱۳۹۲) و رفتار پرخاشگرانه (تاگر، گود و برامر، ۲۰۱۰؛ رابرتون، دافرن و بوکس، ۲۰۱۲؛ سالیوان، هلمس، کلیور و گودمن، ۲۰۱۰؛ کان، جاکوپکاک، سیرت، هلدیرنت و زیچنر، ۲۰۱۰) ارتباط دارد. مرور شواهد تجربی مختلف نشان می‌دهد در سال‌های اخیر، یکی از ابزارهای مورد استفاده محققان علاقه‌مند به حوزه راهبردهای مقابله شناختی^۵ در رویارویی با موقعیت‌های برانگیزاننده، پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان^۶ (گارفنسکی، کرایچ و اسپینهاون، ۲۰۰۱؛ گارفنسکی، بان و کرایچ، ۲۰۰۳؛ گارفنسکی، لیگرستی، کرایچ، ون‌دی‌کومر و تیردس، ۲۰۰۲؛ مارتین و دالن، ۲۰۰۵) است. علاوه بر این، مرور شواهد تجربی متعدد نشان می‌دهد مطالعات بین دو جنس در قلمرو نظم‌دهی هیجان یکی از اولویت‌های پژوهشی محققان است (آنگن، ۲۰۱۰؛ امین‌آبادی، دهقانی و خداپناهی، ۱۳۹۰؛ حسنی و میرآقایی، ۱۳۹۱؛ زلومکی و هان، ۲۰۱۰؛ سامانی و صادقی، ۱۳۸۹؛ عبدی، تابان و قائمیان، ۲۰۱۲؛ گارفنسکی، تیردس، کرایچ، لیگرستی و ون‌دن‌کومر، ۲۰۰۴؛ نولن‌هوکیما و آلدوا، ۲۰۱۱). طبق دیدگاه اکسی، لئونگ و فنگ (۲۰۰۸) صحت انجام چنین مقایسه‌هایی و به تبع آن تعیین درستی استنتاج‌های مبتنی بر نتایج این مطالعات منوط بر آن است که ابزار سنجش از روایی بین‌گروهی^۷ برخوردار باشد.

1. emotion regulation strategies
2. intentional self-injury
3. posttraumatic stress disorder
4. social anxiety

5. cognitive coping strategies
6. Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (CERQ)
7. cross-group validity
8. experiential

9. adaptive emotion regulatory
10. emotional awareness
11. acceptance
12. cognitions

برخوردار است. نتایج تحلیل عاملی تأییدی ۱۴ مطالعه داکرمونت و ون‌درلیدن (۲۰۰۷) که با هدف اعتباریابی نسخه فرانسوی پرسشنامه مذکور در گروهی از نوجوانان انجام شد، از ساختار ۹ عاملی این پرسشنامه حمایت کرد. در مطالعه داکرمونت و ون‌درلیدن (۲۰۰۷) تمایز در الگوی کیفی واسطه‌گری ابعاد سازش‌یافته و سازش‌نیافته راهبردهای مقابله شناختی در رابطه بین برانگیختگی^{۱۵} و نشانه‌های افسردگی در نوجوان فرانسوی، شواهدی در حمایت از روایی سازه پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان فراهم کرد. در پژوهشی دیگر جرمان، ون‌درلیدن، داکرمونت و زرماتن (۲۰۰۶) ویژگی‌های فنی نسخه اصلی این پرسشنامه را در گروهی از بزرگسالان فرانسوی مطالعه کردند. در مطالعه جرمان و دیگران (۲۰۰۶) نتایج تحلیل عاملی تأییدی از ساختار ۹ عاملی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان به طور تجربی حمایت کرد. علاوه بر این، الگوی پراکندگی مشترک ابعاد سازش‌یافته و سازش‌نیافته این پرسشنامه با نمره‌های افسردگی مشارکت‌کنندگان، از روایی همگرای آن نیز به طور تجربی حمایت کرد. در مطالعه امین‌آبادی و دیگران (۱۳۹۰) که با هدف آزمون روان‌سنجی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان در گروهی از دانشجویان ایرانی انجام شد، نتایج تحلیل مؤلفه‌های اصلی با استفاده از روش متعامد، چهار عامل خودسرزنش‌گری، پذیرش، مثبت‌اندیشی و دیگرسرزنش‌گری را مشخص ساختند. در مطالعه عبدی و دیگران (۲۰۱۲) نتایج تحلیل مؤلفه‌های اصلی با استفاده از چرخش متعامد از ساختار ۹ عاملی به طور تجربی حمایت کرد. در مطالعه گارنفسکی و کرایج (۲۰۰۶) که با هدف اجرا و آزمون روان‌سنجی نسخه کوتاه پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان در گروهی از افراد بزرگسال انجام شد، نتایج تحلیل مؤلفه‌های اصلی با استفاده از چرخش متعامد از ساختار ۹ عاملی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان حمایت کرد. همچنین، در مطالعه سامانی و صادقی (۱۳۸۹) که با هدف آزمون ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان در دانش‌آموزان دبیرستانی انجام شد، نتایج

نسخه اصلی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان را با هدف مطالعه نظامدار افکار افراد پس از مواجهه با یک رویداد آسیب‌زا ارائه دادند. پرسشنامه نظم‌دهی شناختی شامل ۹ راهبرد مقابله شناختی شامل خودسرزنش‌گری^۱ (افکار مبتنی بر سرزنش خویش در رویارویی با یک رویداد آسیب‌زا)، پذیرش (افکار مبتنی بر پذیرش رویداد آسیب‌زا)، نشخوارگری^۲ (اندیشیدن مستمر درباره افکار و احساس‌های مربوط به رویداد آسیب‌زا)، تمرکز مجدد مثبت^۳ (اندیشیدن به موضوع‌های خوشایند به جای رویداد واقعی)، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی^۴ (تفکر درباره گام‌های مورد نیاز برای مواجهه با یک رویداد)، ارزیابی مجدد مثبت^۵ (اندیشیدن به معنای مثبت یک رویداد از لحاظ رشد فردی)، کم‌اهمیت‌شماری^۶ (افکار تقلیل‌دهنده اهمیت یک رویداد منفی با مقایسه با رویدادهای دیگر)، فاجعه‌نمایی^۸ (تمرکز صرف بر وحشت^۹ حاصل از یک رویداد منفی) و دیگرسرزنش‌گری^{۱۰} (افکار مبتنی بر سرزنش دیگران در رویارویی با یک رویداد آسیب‌زا) است (گارنفسکی و دیگران، ۲۰۰۱؛ گارنفسکی و دیگران، ۲۰۰۲؛ گارنفسکی و دیگران، ۲۰۰۳؛ گارنفسکی و کرایج، ۲۰۰۷؛ گارنفسکی و کرایج، ۲۰۰۶ الف).

در نمونه‌های مختلف، ویژگی‌های فنی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان آزمون شده است (امین‌آبادی و دیگران، ۱۳۹۰؛ حسنی، ۱۳۸۹؛ داکرمونت و ون‌درلیدن، ۲۰۰۷؛ عبدی و دیگران، ۲۰۱۲؛ گارنفسکی و کرایج، ۲۰۰۶؛ گارنفسکی و دیگران، ۲۰۰۱). گارنفسکی و دیگران (۲۰۰۱) اجرا و آزمون مشخصه‌های روان‌سنجی نسخه اصلی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان را در بین گروهی از نوجوانان هلندی مورد بررسی قرار دادند. نتایج تحلیل مؤلفه‌های اصلی^{۱۱} با استفاده از چرخش متعامد^{۱۲} نشان دادند پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان از ۹ عامل تشکیل شده است. الگوی پراکندگی مشترک بین ابعاد چندگانه پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان اندازه‌های افسردگی و اضطراب در نوجوانان هلندی نشان داد این پرسشنامه از روایی همگرا^{۱۳}

1. self-blame	6. putting into perspective	11. Principal Component Analysis (PCA)
2. rumination	7. seriousness	12. orthogonal rotation
3. positive refocusing	8. catastrophizing	13. convergent validity
4. refocus on planning	9. terror	14. confirmatory factor analysis
5. positive reappraisal	10. other-blame	15. impulsivity

روش

مطالعه حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه شهید بهشتی تشکیل دادند. از این جامعه ۳۴۹ دانشجوی کارشناسی (۱۶۷ پسر و ۱۸۲ دختر) با روش نمونه‌برداری چندمرحله‌ای با استفاده از واحدهای نمونه‌برداری دانشکده، گروه‌های آموزشی و کلاس انتخاب شدند. ابتدا، از مجموع دانشکده‌های دانشگاه شهید بهشتی شش دانشکده و سپس از بین گروه‌های آموزشی دانشکده‌های منتخب، دو گروه‌های آموزشی به طور تصادفی انتخاب شدند. پس از مراجعه به گروه‌های آموزشی منتخب، از بین کلاس‌های درسی مختلف، دو کلاس به طور تصادفی مورد بررسی قرار گرفتند. دامنه سنی دانشجویان پسر ۱۸ تا ۲۹ با میانگین ۲۲/۳۷ سال و انحراف استاندارد ۱/۹۸ و دامنه سنی دانشجویان دختر ۱۸ تا ۲۷ با میانگین ۲۰/۹۶ سال و انحراف استاندارد ۱/۸۴ بود.

پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان (CERQ):

گارنفسکی و دیگران، (۲۰۰۱). گارنفسکی و دیگران (۲۰۰۱) اولین بار با هدف مطالعه ابعاد شناختی نظم‌دهی هیجان، نسخه اصلی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان را بر مبنای مطالعه گروهی از نوجوانان هلندی ارائه دادند. این پرسشنامه مشتمل بر ۳۶ ماده و ۹ مقیاس خودسرزنشگری (مشتمل بر ماده‌های ۱، ۱۰، ۱۹ و ۲۸)، پذیرش (مشتمل بر ماده‌های ۲، ۱۱، ۲۰ و ۲۹)، نشخوارگری (مشتمل بر ماده‌های ۳، ۱۲، ۲۱ و ۳۰)، تمرکز مجدد مثبت (مشتمل بر ماده‌های ۴، ۱۳، ۲۲ و ۳۱)، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی (مشتمل بر ماده‌های ۵، ۱۴، ۲۳ و ۳۲)، ارزیابی مجدد مثبت (مشتمل بر ماده‌های ۶، ۱۵، ۲۴ و ۳۳)، کم‌اهمیت‌شماری (مشتمل بر ماده‌های ۷، ۱۶، ۲۵ و ۳۴)، فاجعه‌نمایی (مشتمل بر ماده‌های ۸، ۱۷، ۲۶ و ۳۵) و دیگرسرزنشگری (مشتمل بر ماده‌های ۹، ۱۸، ۲۷ و ۳۶) است. در این پرسشنامه، مشارکت‌کنندگان به هر ماده بر اساس یک طیف پنج درجه‌ای (از یک، هرگز تا پنج، همیشه) پاسخ می‌دهند. در پژوهش‌های متعدد انجام‌شده در نمونه‌های مختلف، ویژگی‌های فنی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان آزمون و مورد تأیید قرار گرفته است (جرمان و دیگران، ۲۰۰۶؛

تحلیل عاملی اکتشافی با استفاده از چرخش متعامد از ساختار هفت عاملی تمرکز مجدد مثبت/تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، ارزیابی مجدد مثبت، دیگرسرزنشگری، خودسرزنشگری، نشخوارگری، فاجعه‌نمایی و پذیرش به طور تجربی حمایت کرد. گرانفسکی و کرایچ (۲۰۰۶) به منظور توسعه نسخه کوتاه پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان از دستور «آلفا پس از حذف ماده» دو بار به صورت متوالی استفاده کرد. برای این منظور، ابتدا نسخه اصلی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان را در نمونه مزبور اجرا کرد. سپس، بر اساس دستور «آلفا پس از حذف ماده»، پس از حذف دو ماده از هر مقیاس، تعداد کل ماده‌ها به ۱۸ ماده تقلیل یافت. در مطالعه گرانفسکی و کرایچ (۲۰۰۶) ارزش عددی مقادیر آلفای کرونباخ برای ابعاد چندگانه نسخه کوتاه پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان بین ۰/۶۸ تا ۰/۸۱ به دست آمد. علاوه بر این، همسو با نتایج مطالعه گرانفسکی و دیگران (۲۰۰۱) در مطالعه گرانفسکی و کرایچ (۲۰۰۶) الگوی پراکنندگی مشترک ابعاد چندگانه پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان و نشانه‌های اضطراب افسردگی از روایی همگرایی نسخه کوتاه این پرسشنامه به طور تجربی حمایت کرد.

با توجه به آنچه گفته شد، تناقض مشاهده‌شده در یافته‌های مطالعات مختلف درباره الگوی ساختار عاملی نسخه اصلی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان در نمونه‌های ایرانی، فقدان شواهد تجربی مکفی درباره ساختار عاملی نسخه کوتاه آن و هم‌ارزی عاملی نسخه کوتاه این پرسشنامه با هدف پرهیز از تفاسیر مبهم درباره تفاوت‌های بین‌گروهی، در تبیین ضرورت و اهمیت انجام پژوهش فعلی قابل توجه است. علاوه بر این، براون (۲۰۰۶) در تبیین اهمیت تحلیل تغییرناپذیری عاملی ابزارهای اندازه‌گیری تأکید کرد نتایج مطالعاتی از این دست تعیین می‌کند که آیا تفاوت بین گروهی نتیجه تفاوت در سازه مورد مطالعه در زیرگروه‌های مختلف است یا تمایز در ویژگی‌های روان‌سنجی ماده‌های مقیاس اندازه‌گیری. همچنین، هلتر (۱۹۸۳) معتقد است به منظور اطمینان یافتن از روایی تطبیقی ابزارهای اندازه‌گیری در گروه‌های مختلف، آزمون تغییرناپذیری عاملی ضرورت دارد.

ساخته‌اند که ملاک بارهای عاملی مکفی است (راجا، رافیت و بیرن، ۲۰۰۲؛ مید و لانتیج‌لاگر، ۲۰۰۴). تعدادی از محققان نیز بر پارامتر خطاهای اندازه‌گیری تغییرناپذیر (بیرن و واتکینز، ۲۰۰۳) و برخی دیگر بر هم‌ارزی واریانس-کوواریانس بین عامل‌های مکنون تأکید کرده‌اند (چان، ۲۰۰۰). در مطالعه حاضر، برای دو جنس، هم‌ترازی یا ناهم‌ترازی باقیمانده‌های اندازه‌گیری^۱، کوواریانس‌های ساختاری^۲ و وزن‌های اندازه‌گیری^۴ آزمون شد.

در این مطالعه برای استفاده از تحلیل عامل تأییدی از روش حداکثر احتمال برای برآورد الگو، و همسو با پیشنهاد هو و بنتلر (۱۹۹۹) به منظور ارائه یک ارزیابی جامع از برازش الگو از شاخص مجذور خی، شاخص مجذور خی بر درجه آزادی، شاخص برازش مقایسه‌ای^۵، شاخص نیکویی برازش^۶، شاخص نیکویی برازش انطباقی^۷ و خطای ریشه مجذور میانگین تقریب^۸ استفاده شد.

یافته‌ها

جدول ۱ میانگین و انحراف استاندارد ماده‌های پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان را در دانشجویان دختر و پسر نشان می‌دهد.

همسانی درونی. در این مطالعه همسو با منطق پیشنهادی گارنفسکی و کرایج (۲۰۰۶) به منظور اجرا و آزمون روان‌سنجی نسخه کوتاه پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان در دانشجویان دختر و پسر ایرانی با استفاده از دستور «آلفا پس از حذف ماده»، ابتدا ضرایب آلفای کرونباخ نسخه اصلی برای هر یک از ابعاد چندگانه این پرسشنامه محاسبه شد.

سپس، با اجرای دو بار و به صورت متوالی دستور «آلفا پس از حذف ماده»، و حذف ماده‌های فاقد الگوی پراکندگی مشترک مورد انتظار با دیگر ماده‌هایی که زیر یک مؤلفه مشخص بار می‌گیرند، از مجموع ۳۶ ماده، تعداد ماده‌ها به ۱۸ ماده به ازای هر مقیاس دو ماده-تقلیل یافت. همسانی درونی بر مبنای ضریب آلفای کرونباخ برای ابعاد چندگانه خودسرزنشگری، پذیرش، نشخوارگری، تمرکز مجدد مثبت،

داکرمونت و ون‌درلیدن، ۲۰۰۷؛ عبدی و دیگران، ۲۰۱۲؛ گارنفسکی و کرایج، ۲۰۰۶). در مطالعه حاضر، از آنجا که هدف، اجرا و آزمون روان‌سنجی نسخه کوتاه پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان در دانشجویان دختر و پسر ایرانی بود، با وجود اجرای نسخه اصلی پرسشنامه، با استناد به منطق پیشنهادی گارنفسکی و کرایج (۲۰۰۶) و بر اساس دستور «آلفا پس از حذف ماده» از مجموع ۳۶ ماده، ۱۸ ماده انتخاب و تحلیل بر روی نسخه کوتاه انجام شد.

در این پژوهش، به منظور استفاده از پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان، نسخه انگلیسی آن به زبان فارسی ترجمه شد. برای این منظور، با هدف حفظ هم‌ارزی زبانی و مفهومی، نسخه فارسی به کمک یک فرد دو‌زبانه دیگر به انگلیسی برگردانده شد (مارسلا و لئونگ، ۱۹۹۵). در ادامه، دو مترجم درباره تفاوت موجود بین نسخه‌های انگلیسی بحث کردند و از طریق فرایند مرور مکرر^۱ این تفاوت‌ها به حداقل ممکن کاهش یافت. بر این اساس، مترادف معنایی نسخه ترجمه‌شده با نسخه اصلی به دقت مورد بررسی قرار گرفت. در نهایت، چند نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه روایی محتوا و تطابق فرهنگی این مقیاس را تأیید کردند.

در مطالعه حاضر، همسو با پیشنهاد بیرن (۲۰۰۶)، به منظور آزمون تغییرناپذیری ساختار عاملی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان در دانشجویان دختر و پسر، مجموعه‌ای از روش‌های تحلیل عاملی تأییدی مورد استفاده قرار گرفت.

به منظور انجام تحلیل عاملی تأییدی چندگروهی در برنامه‌های آماری مختلف، پارامترهای معینی در الگو، ثابت فرض شده و از این طریق الگو در معرض برخی از محدودیت‌ها قرار می‌گیرد. در مجموع، در پژوهش حاضر، توالی محدودیت‌های پیشنهادی به صورت تغییرناپذیری بارهای عاملی و تساوی واریانس-کوواریانس بین عامل‌های مکنون است (انگ، هوان و برامان، ۲۰۰۷؛ ریگوتی، شینس و مِهر، ۲۰۰۸). ملاک‌های محققان مختلف برای تغییرناپذیری اندازه‌گیری با یکدیگر متفاوتند. برخی از محققان خاطر نشان

1. iterative review process

2. measurement residuals

3. structural covariances

4. measurement weights

5. Comparative Fit Index (CFI)

6. Goodness of Fit Index (GFI)

7. Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)

8. Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)

تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، ارزیابی مثبت مجدد، میانگین و انحراف استاندارد پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان در دانشجویان دختر و پسر
 کم‌اهمیت شماری، فاجعه‌نمایی و دیگر سرزنشگری به ترتیب
 ۰/۶۰، ۰/۶۸، ۰/۷۵، ۰/۶۴، ۰/۶۷، ۰/۷۸، ۰/۶۰، ۰/۶۸ و
 ۰/۸۰ به دست آمد.

جدول ۱

میانگین و انحراف استاندارد پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان در دانشجویان دختر و پسر

ماده‌ها	پسر		دختر	
	SD	M	SD	M
۱. فکر می‌کنم باید این رویداد را بپذیرم (ماده ۲).	۳/۰۲	۱/۳۲	۳/۱۰	۱/۱۰
۲. اغلب به احساساتم درباره آنچه اتفاق افتاده است، فکر می‌کنم (ماده ۳).	۳/۱۵	۱/۱۸	۳/۵۵	۱/۱۰
۳. به جای اندیشیدن به آنچه برایم اتفاق افتاده است، به چیزهای زیباتر فکر می‌کنم (ماده ۴).	۲/۸۲	۱/۳۲	۳/۴۱	۱/۱۳
۴. فکر می‌کنم که شرایط می‌توانست بدتر از این هم باشد (ماده ۷).	۲/۸۹	۱/۲۷	۳/۲۵	۱/۲۲
۵. اغلب فکر می‌کنم آنچه برایم اتفاق افتاده است در مقایسه با آنچه دیگران تجربه کرده‌اند، بدتر است (ماده ۸).	۲/۴۰	۱/۱۳	۲/۳۳	۱/۰۴
۶. احساس می‌کنم برای آنچه اتفاق افتاده است من مسئول هستم (ماده ۱۰).	۳/۰۸	۱/۲۶	۲/۹۳	۱/۰۶
۷. فکر می‌کنم این موقعیت را باید بپذیرم (ماده ۱۱).	۳/۰۵	۱/۲۹	۳/۱۰	۱/۰۷
۸. همواره به افکار و احساساتم درباره آنچه به‌وقوع پیوسته است می‌اندیشم (ماده ۱۲).	۳/۲۳	۱/۱۸	۳/۳۵	۱/۱۰
۹. به چیزهای خوشایندی فکر می‌کنم که به این موقعیت مربوط نیستند (ماده ۱۳).	۲/۷۱	۱/۲۴	۲/۵۴	۱/۱۱
۱۰. دیگران را مسئول وقوع رویداد می‌دانم (ماده ۱۸).	۲/۱۲	۱/۰۴	۱/۹۶	۰/۸۸
۱۱. به این فکر می‌کنم که چگونه می‌توانم این وضعیت را تغییر دهم (ماده ۲۳).	۳/۵۰	۱/۱۷	۳/۴۳	۱/۱۶
۱۲. به جنبه‌های مثبت موقعیت منفی فکر می‌کنم (ماده ۲۴).	۳/۱۶	۱/۲۷	۳/۰۲	۱/۲۲
۱۳. فکر می‌کنم که این وضعیت در مقایسه با وضعیت‌های دیگر خیلی بد نبوده است (ماده ۲۵).	۲/۶۸	۱/۱۰	۲/۷۷	۱/۱۰
۱۴. اغلب فکر می‌کنم آنچه من تجربه کرده‌ام، بدترین اتفاق ممکن برای یک فرد است (ماده ۲۶).	۲/۲۷	۱/۲۰	۲/۱۰	۱/۱۳
۱۵. اساساً خود را علت اصلی وقوع رویداد منفی می‌دانم (ماده ۲۸).	۲/۷۴	۱/۲۵	۲/۵۵	۱/۰۶
۱۶. در این موقعیت به کاری که می‌توانم به بهترین وجه انجام دهم، فکر می‌کنم (ماده ۳۲).	۳/۳۹	۱/۲۵	۳/۴۱	۱/۲۴
۱۷. سعی می‌کنم جنبه‌های مثبت این مسئله را بیابم (ماده ۳۳).	۳/۳۳	۱/۳۰	۳/۳۲	۱/۲۲
۱۸. اساساً دیگران را علت اصلی وقوع رویداد منفی می‌دانم (ماده ۳۶).	۱/۹۲	۰/۹۸	۱/۸۹	۰/۹۲

خی بر درجه آزادی، شاخص برازش مقایسه‌ای، شاخص نیکویی برازش، شاخص نیکویی برازش انطباقی و خطای ریشه مجذور میانگین تقریب به ترتیب برابر با ۱۴۰/۶۱، ۱/۴۲، ۰/۹۷، ۰/۹۶، ۰/۹۳ و ۰/۳۵ به دست آمد.

جدول ۲ بارهای عاملی برآوردشده الگوی ۹ عاملی را نشان می‌دهد. در این مطالعه، تمامی بارهای عاملی الگوی اندازه‌گیری ۹ عاملی در سطح ۰/۰۵ معنادار بودند.

جدول ۳ نتایج شاخص‌های برازش ساختار ۹ عاملی الگوی اندازه‌گیری پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان را در دو جنس نشان می‌دهد.

طبق دیدگاه هو و بنتلر (۱۹۹۹)، از آنجا که شاخص‌های CFI، GFI و AGFI مساوی یا بزرگ‌تر از ۰/۹۰ و مقادیر RMSEA در دو گروه کوچک‌تر از ۰/۰۸ و مقادیر χ^2/df کوچک‌تر از ۲ به دست آمد، ساختار ۹ عاملی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان برازش خوبی با داده‌ها در دو جنس، نشان می‌دهد.

تحلیل عاملی تأییدی نسخه کوتاه پرسشنامه نظم‌دهی

شناختی هیجانی در دو جنس. پس از تعیین ماده‌های مورد نیاز برای توسعه نسخه کوتاه پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان، آزمون ساختار عاملی نسخه کوتاه این پرسشنامه هیجان با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی صورت گرفت (جدول ۲). بر این اساس، اعتبار الگوی ۹ عاملی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان برای کل دانشجویان به عنوان الگوی پایه‌ای، واریسی شد. در این مرحله، همسو با نتایج مطالعات جرمان و دیگران (۲۰۰۶)، داکرمونت و ون‌درلیدن (۲۰۰۷)، عبدی و دیگران (۲۰۱۲)، گارنفسکی و دیگران (۲۰۰۱) و گارنفسکی و کرایچ (۲۰۰۶) یافته‌های تحلیل عاملی تأییدی در کل نمونه از ساختار ۹ عاملی به طور تجربی حمایت کرد. نتایج مربوط به شاخص‌های برازش الگوی ۹ عاملی در کل نمونه برای هر یک از شاخص‌های پیشنهادی هو و بنتلر (۱۹۹۹) شامل شاخص مجذور خی، شاخص مجذور

جدول ۲

تحلیل عاملی تأییدی الگوی ۹ عاملی CERQ

مقیاس	ماده	گروه	بار عاملی	آلفای کرونباخ
خودسرزنشگری	۱۰	کل	۰/۴۲	۰/۵۸
		پسر	۰/۵۰	
		دختر	۰/۴۴	
پذیرش	۲	کل	۰/۶۰	۰/۶۱
		پسر	۰/۵۰	
		دختر	۰/۴۵	
نشخوارگری	۳	کل	۰/۶۶	۰/۷۰
		پسر	۰/۴۱	
		دختر	۰/۶۶	
تمرکز مجدد مثبت	۴	کل	۰/۸۸	۰/۶۹
		پسر	۰/۹۲	
		دختر	۰/۸۷	
تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی	۱۱	کل	۰/۶۰	۰/۷۵
		پسر	۰/۷۴	
		دختر	۰/۶۴	
ارزیابی مجدد مثبت	۱۲	کل	۰/۹۰	۰/۷۰
		پسر	۰/۷۹	
		دختر	۰/۸۵	
کم‌اهمیت‌شماری	۱۳	کل	۰/۶۷	۰/۶۰
		پسر	۰/۷۱	
		دختر	۰/۶۴	
فاجعه‌نمایی	۱۴	کل	۰/۷۱	۰/۶۴
		پسر	۰/۶۴	
		دختر	۰/۶۹	
دیگرسرزنشگری	۱۵	کل	۰/۷۶	۰/۶۹
		پسر	۰/۶۸	
		دختر	۰/۷۰	
خودسرزنشگری	۱۶	کل	۰/۷۷	۰/۷۳
		پسر	۰/۶۰	
		دختر	۰/۷۵	
تمرکز مجدد مثبت	۱۷	کل	۰/۸۰	۰/۶۶
		پسر	۰/۷۵	
		دختر	۰/۷۸	
کم‌اهمیت‌شماری	۱۸	کل	۰/۸۷	۰/۷۰
		پسر	۰/۶۷	
		دختر	۰/۷۵	
خودسرزنشگری	۱۹	کل	۰/۶۰	۰/۵۸
		پسر	۰/۵۷	
		دختر	۰/۵۹	
فاجعه‌نمایی	۲۰	کل	۰/۷۲	۰/۶۰
		پسر	۰/۵۳	
		دختر	۰/۷۰	
خودسرزنشگری	۲۱	کل	۰/۶۹	۰/۷۰
		پسر	۰/۵۸	
		دختر	۰/۶۵	
خودسرزنشگری	۲۲	کل	۰/۶۹	۰/۶۴
		پسر	۰/۷۳	
		دختر	۰/۶۹	
خودسرزنشگری	۲۳	کل	۰/۶۶	۰/۸۳
		پسر	۰/۸۴	
		دختر	۰/۷۰	
خودسرزنشگری	۲۴	کل	۰/۸۲	۰/۷۰
		پسر	۰/۸۰	
		دختر	۰/۸۱	

جدول ۳

شاخص‌های برازش الگوهای ۹ عاملی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان در دانشجویان دختر و پسر

جنس	χ^2	df	χ^2/df	CFI	GFI	AGFI	RMSEA
پسر	۱۵۶/۹۵	۹۹	۱/۵۹	۰/۹۶	۰/۹۵	۰/۹۳	۰/۰۴۹
دختر	۱۲۳/۷۵	۹۹	۱/۲۵	۰/۹۷	۰/۹۵	۰/۹۴	۰/۰۳۸

اندازه‌گیری در دو جنس، در سه مرحله آزمون شد. در مرحله اول، در یکی از طرح‌های تحلیل عاملی تأییدی چندگروهی، دو جنس از طریق تساوی در تمامی باقیمانده‌های اندازه‌گیری، محدود شدند. برازش این الگوی تحلیل عاملی چندگروهی مناسب بود (جدول ۴).

تحلیل عاملی تأییدی چندگروهی پرسشنامه

نظم‌دهی شناختی هیجانی در دو جنس. در مرحله آخر، به منظور تحلیل تغییرناپذیری عاملی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان، ابتدا یک الگوی اندازه‌گیری پایه بدون محدودیت‌های تساوی دو جنس ایجاد و آزمون شد. سپس، تغییرناپذیری

جدول ۴

نتایج طرح‌های تحلیل عاملی تأییدی چندگروهی در دو جنس

الگو	χ^2	df	χ^2/df	CFI	GFI	AGFI	RMSEA
الگوی بدون محدودیت	۲۸۰/۷۱	۱۹۸	۱/۴۰	۰/۹۶	۰/۹۳	۰/۹۲	۰/۰۳۶
الگوی با محدودیت در باقیمانده‌های اندازه‌گیری	۳۶۰/۴۴	۲۷۰	۱/۸۵	۰/۹۵	۰/۹۲	۰/۹۰	۰/۰۵
الگوی با محدودیت در کوواریانس‌های ساختاری	۳۴۲/۲۵۲	۲۵۲	۱/۳۶	۰/۹۵	۰/۹۳	۰/۹۲	۰/۰۳۵
الگوی با محدودیت در وزن‌های اندازه‌گیری	۲۹۲/۸۰	۲۰۷	۱/۴۱	۰/۹۶	۰/۹۳	۰/۹۲	۰/۰۳۵

دیگران (۲۰۱۲)، گارنفسکی و دیگران (۲۰۰۱)، گارنفسکی و کرایج (۲۰۰۶) از ساختار ۹ عاملی این پرسشنامه به طور تجربی حمایت کرد. علاوه بر این، در مطالعه حاضر، نتایج تحلیل‌های عاملی چندگروهی با هدف بررسی تغییرناپذیری عاملی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان در دانشجویان ایرانی، از هم‌ارزی جنسی این پرسشنامه با تأکید بر باقیمانده‌های اندازه‌گیری، کوواریانس‌های ساختاری و وزن‌های اندازه‌گیری حمایت کرد.

گارنفسکی و کرایج (۲۰۰۶) تأکید کرده‌اند تشابه در ساختار عاملی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان در گروه‌های سنی و جنسی مختلف و همچنین ثبات در ارزش عددی مقادیر ضرایب همبستگی برای سنجش اعتبار پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان با استفاده از روش بازآزمایی، نشان‌دهنده آن است که راهبردهای مقابله شناختی در مواجهه با رویدادهای آسیب‌زا، راهبردهایی نسبتاً باثبات هستند. مرور پیشینه تجربی قلمرو مطالعاتی مقابله شناختی با موقعیت‌های برانگیزاننده نیز نشان می‌دهد رگه‌های شخصیتی، به مثابه ویژگی‌های شخصیتی پایدار، یکی از همبسته‌های

در جدول ۴، مقدار $\Delta\chi^2$ که با هدف آزمون تفاوت بین مقادیر χ^2 الگوی با محدودیت و الگوی بدون محدودیت محاسبه شده، نشان می‌دهد دو جنس از نظر باقیمانده‌های اندازه‌گیری با یکدیگر مساویند [$P=0/30$ ، $\Delta\chi^2(72)=79/73$]. در مرحله دوم، دو جنس از طریق ایجاد تساوی در کوواریانس‌های ساختاری محدود شدند. مقدار $\Delta\chi^2$ نشان‌دهنده تساوی دو جنس در الگوی با محدودیت و الگوی بدون محدودیت کوواریانس‌های ساختاری است [$P=0/29$ ، $\Delta\chi^2(54)=62/23$]. در مرحله سوم، دو جنس از طریق تساوی در وزن‌های اندازه‌گیری محدود شدند. مقدار $\Delta\chi^2$ نشان داد در الگوی با محدودیت و الگوی بدون محدودیت وزن‌های اندازه‌گیری در دو جنس مساویند [$P=0/57$ ، $\Delta\chi^2(9)=12/10$].

بحث

مطالعه حاضر با هدف آزمون روایی عاملی و تغییرناپذیری اندازه‌گیری نسخه کوتاه پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان در گروهی از دانشجویان ایرانی انجام شد. یافته‌های پژوهش حاضر همسو با نتایج مطالعات جرمان و دیگران (۲۰۰۶)، داکرمونت و ون‌درلیدن (۲۰۰۷)، عبدی و

پسر محدود شده است. بنابراین، بسط یافته‌های پژوهش حاضر به گروه‌های بالینی با محدودیت روبه‌رو است. سوم، در بررسی حاضر به منظور تحلیل روان‌سنجی این پرسشنامه در دانشجویان دختر و پسر از یک طرح مقطعی استفاده شد. بنابراین، تکرار و بسط این یافته‌ها در پژوهش‌های بعدی با استفاده از طرح‌های طولی و روش مشاهده رفتارها در گروه‌های بالینی، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در آخر پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های بعدی به منظور آزمون ویژگی‌های فنی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان در گروه‌های مختلف، از شاخص‌های روایی و اعتبار دیگر مانند بازآزمایی، روایی همزمان و روایی پیش‌بین نیز استفاده شود.

منابع

- امین‌آبادی، ز.، دهقانی، م. و خداپناهی، م. ک. (۱۳۹۰). بررسی ساختار عاملی و اعتباریابی پرسشنامه تنظیم هیجان شناختی. *مجله علوم رفتاری*، ۵ (۴)، ۳۶۵-۳۷۱.
- حسینی، ج. (۱۳۸۹). خصوصیات روان‌سنجی پرسشنامه نظم‌جویی شناختی هیجان. *مجله روان‌شناسی بالینی*، ۲ (۳)، ۷۳-۸۳.
- حسینی، ج. و میرآقایی، ع. م. (۱۳۹۱). رابطه راهبردهای تنظیم شناختی هیجان با ایده‌پردازی خودکشی. *دو فصلنامه روان‌شناسی معاصر*، ۷ (۱۳)، ۶۱-۷۲.
- حسینی، ج.، شیخان، ر.، آریاناکیا، ا. و محمودزاده، ا. (۱۳۹۲). اضطراب اجتماعی نوجوانان: نقش سبک‌های دلبستگی و راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجان. *فصلنامه روان‌شناسی تحولی: روان‌شناسان ایرانی*، ۹ (۳۶)، ۳۶۳-۳۷۵.
- سامانی، س. و صادقی، ل. (۱۳۸۹). کفایت شاخص‌های روان‌سنجی پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان. *فصلنامه روش‌ها و مدل‌های روان‌شناختی*، ۱ (۱)، ۵۱-۶۲.
- سرمرد، ز.، بازرگان، ع. و حجازی، ا. (۱۳۸۳). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: انتشارات آگاه.
- گلستانه، ا. و سروقد، س. (۱۳۹۲). نقش واسطه‌ای نگرانی در رابطه بین راهبردهای نظم‌دهی شناختی هیجان و افسردگی و اضطراب. *فصلنامه روان‌شناسی تحولی: روان‌شناسان ایرانی*، ۹ (۳۵)، ۲۵۹-۲۶۹.

مفهومی مهم مقابله با رویدادهای تنیدگی‌زا تلقی می‌شود (بارتلی و روش، ۲۰۱۱؛ گریشام و گالن، ۲۰۱۲؛ هاسکینگ و دیگران، ۲۰۱۰). امیرخان و آیانگ (۲۰۰۷) نیز در بررسی خود سبک‌های ترجیحی رویارویی با رویدادهای آسیب‌زا را در گروه‌های سنی و جنسی مختلف مورد تأیید قرار دادند. این مؤلفان از یک‌سو، تشابه در ساختار عاملی ابزارهای سنجش در گروه‌های سنی مختلف را ناشی از نقش منابع درون‌فردی در به‌کارگیری راهبردهای مقابله با تنیدگی دانستند و از سوی دیگر، با وجود تشابه کیفی راهبردهای مقابله‌ای منتخب برای رویارویی با رویدادهای تنیدگی‌زا در گروه‌های سنی و جنسی متفاوت، تمایز کمی استفاده بیشتر از راهبردهای مقابله‌ای سازش‌یافته در بین افراد بزرگسال در مقایسه با نوجوانان را بر مبنای نقش منابع موقعیتی تبیین کرد. بدین ترتیب، رابطه میان عوامل شخصیتی و راهبردهای مقابله با رویدادهای تنیدگی‌زا، یکی از دلایل مفروض تشابه الگوی اندازه‌گیری پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان، در سنین مختلف و هر دو جنس، محسوب می‌شود.

بنابراین، نتایج پژوهش حاضر درباره‌ی روایی بین‌جنسی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان در دانشجویان ایرانی، نشان‌دهنده آن است که ساختار زیربنایی اصلی و سازوکارهای علی نظری تبیین‌کننده الگوی مقابله شناختی با رویدادهای تنیدگی‌زا در هر دو جنس، از اصول کلی مشابهی پیروی می‌کند.

اگرچه یافته‌های پژوهش حاضر با تأکید بر اندازه‌های روان‌سنجی نسخه کوتاه پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان در پیشبرد قابلیت کاربردپذیری این پرسشنامه در دانشجویان ایرانی گامی ارزشمند محسوب می‌شود، اما این یافته‌ها باید در بافت محدودیت‌های آن تفسیر و تعمیم داده شود. نخست آنکه، در این بررسی نیز مانند بسیاری از بررسی‌های دیگر از ابزارهای خودگزارش‌دهی به جای مطالعه رفتار واقعی استفاده شد. بنابراین ممکن است شرکت‌کنندگان در پاسخگویی به سوال‌ها از شیوه‌های مبتنی بر کسب تأیید اجتماعی و اجتناب از بدنامی مربوط به عدم کفایت فردی استفاده کرده باشند. دوم، در پژوهش حاضر، تحلیل روان‌سنجی پرسشنامه نظم‌دهی شناختی هیجان به یک گروه غیربالینی از دانشجویان دختر و

- Brown, T. (2006).** CFA with equality constraints, multiple groups, and mean structures. In T. Brown (Ed.), *Confirmatory factor analysis for applied research* (pp.236–319). New York: Guildford Press.
- Buckholdt, K. E., Parra, G. R., & Jobe-Shields, L. (2009).** Emotion regulation as a mediator of the relation between emotion socialization and deliberate self-harm. *American Journal of Orthopsychiatry*, 79(4), 482-490.
- Byrne, B. M. (2006).** *Structural equation modeling with EQS and EQS: Basic concepts, applications and programming* (2nd ed.). Mahwah, N. J.: Lawrence Erlbaum Associates.
- Byrne, B. M., & Watkins, D. (2003).** The issue of measurement invariance revisited. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 34, 155-175.
- Calkins, S. D. (2010).** Commentary: Conceptual and methodological challenges to the study of emotion regulation and psychopathology. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 32(1), 92-95.
- Cisler, J. M., Olatunji, B. O., Feldner, M. T., & Forsyth, J. P. (2010).** Emotion regulation and the anxiety disorders: An integrative review. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 32(1), 68-82.
- Chan, D. (2000).** Detection of differential item functioning on the Kirton Adaption–Innovation Inventory using multiplegroup mean and covariance structure analyses. *Multivariate Behavioral Research*, 35, 169-199.
- Cohn, A. M., Jakupcak, M., Seibert, L. A., Hildebrandt, T. B., & Zeichner, A. (2010).** The role of emotion dysregulation in the association
- Abdi, S., Taban, S., & Ghaemian, A. (2012).** Cognitive Emotion Regulation Questionnaire: Validity and reliability of the Persian translation of the CERQ (36-item). *Social and Behavioral Sciences*, 32, 2-7.
- Amirkhan, J., & Auyeung, B. (2007).** Coping with stress across the lifespan: Absolute vs. relative changes in strategy. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 28, 298-317.
- Ang, R. P., Huan, V. S., & Braman, O. R. (2007).** Factorial structure and invariance of the academic expectations stress inventory across Hispanic and Chinese adolescent sample. *Child Psychiatry Human Development*, 38, 73-87.
- Bartley, C. E., & Roesch, S. C. (2011).** Coping with daily stress: The role of conscientiousness. *Personality and Individual Differences*, 50, 79-83.
- Berking, M., & Znoj, H. (2008).** Development and validation of a self-report measure for the assessment of emotion regulation skills (SEK-27). *Zeitschrift Fur Psychiatrie Psychologie Und Psychotherapie*, 56(2), 141–153.
- Besharat, M. A., EtemadiNia, M., & Farahani, H. (2013).** Anger and major depressive disorder: The mediating role of emotion regulation and anger rumination. *Asian Journal of Psychiatry*, 6(1), 35-41.
- Bonanno, G. A., Papa, A., Lalande, K., Westphal, M., & Coifman, K. (2004).** The importance of being flexible: The ability to both enhance and suppress emotional expression predicts long-term adjustment. *Psychological Science*, 15(7), 482-487.
- Bridges, L. J., Denham, S. A., & Ganiban, J. M. (2004).** Definitional issues in emotion regulation research. *Child Development*, 75(2), 340-345.

- lands: DATEC.
- Garnefski, N., Legerstee, J., Kraaij, V. V., Van Den Kommer, T., & Teerds, J. (2002).** Cognitive coping strategies and symptoms of depression and anxiety: A comparison between adolescents and adults. *Journal of Adolescence, 25*, 603-611.
- Garnefski, N., Teerds, J., Kraaij, V., Legerstee, J., & van den Kommer, T. (2004).** Cognitive emotion regulation strategies and depressive symptoms: Differences between males and females. *Personality and Individual Differences, 36*, 267-276.
- Gratz, K. L., Rosenthal, M. Z., Tull, M. T., Lejuez, C. W., & Gunderson, J. G. (2006).** An experimental investigation of emotion dysregulation in borderline personality disorder. *Journal of Abnormal Psychology, 115*(4), 850-855.
- Gratz, K. L., & Tull, M. T. (2010).** Emotion regulation as a mechanism of change in acceptance and mindfulness-based treatments. In R. A. Baer (Ed.), *Assessing mindfulness and acceptance: Illuminating the processes of change*. Oakland, CA: New Harbinger Publications.
- Gresham, D., & Gullone, E. (2012).** Emotion regulation strategy use in children and adolescents: The explanatory roles of personality and attachment. *Personality and Individual Differences, 52*, 616-621.
- Gross, J. J. (2002).** Emotion regulation: Affective, cognitive, and social consequences. *Psychophysiology, 39*, 281-291.
- Gross, J. J., & John, O. P. (2003).** Individual differences in two emotion regulation processes: Implications for affect, relationships, and well-being. *Journal of Personality and Social Psychology, 85*(2), 348-362.
- between men's restrictive emotionality and use of physical aggression. *Psychology of Men & Masculinity, 11*(1), 53-64.
- d'Acremont, M., & Van der Linden, M. (2007).** How is impulsivity related to depression in adolescence? Evidence from a French validation of the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire. *Journal of Adolescence, 30*, 271-282.
- Garnefski, N., Boon, S., & Kraaij, V. (2003).** Relationships between cognitive strategies of adolescents and depressive symptomatology across different types of life events. *Journal of Youth and Adolescence, 32*, 401-408.
- Garnefski, N., & Kraaij, V. (2006a).** Relationships between cognitive emotion regulation strategies and depressive symptoms: A comparative study of five specific samples. *Personality and Individual Differences, 40*, 1659-1669.
- Garnefski, N., & Kraaij, V. (2006b).** Cognitive Emotion Regulation Questionnaire: Development of a short 18-item version (CERQ-short). *Personality and Individual Differences, 41*, 1045-1053.
- Garnefski, N., & Kraaij, V. (2007).** The Cognitive Emotion Regulation Questionnaire psychometric features and prospective relationships with depression and anxiety in adults. *European Journal of Psychological Assessment, 23*(3), 141-149.
- Garnefski, N., Kraaij, V., & Spinhoven, P. (2001).** Negative life events, cognitive emotion regulation, and emotional problems. *Personality and Individual Differences, 30*, 1311-1327.
- Garnefski, N., Kraaij, V., & Spinhoven, P. (2002).** *Manual for the use of the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire*. Leiderdorp, The Nether-

- Automatic emotion regulation. *Social and Personality Psychology Compass*, 1, 146-147.
- Mauss, I. B., Levenson, R. W., McCarter, L., Wilhelm, F. H., & Gross, J. J. (2005).** The tie that binds? Coherence among emotion experience, behavior, and physiology. *Emotion*, 5(2), 175-190.
- Meade, A. W., & Lautenschlager, G. J. (2004).** A comparison of items response theory and confirmatory factor analytic methodologies for establishing measurement equivalence/invariance. *Organizational Research Methods*, 7, 361-388.
- Mikolajczak, M., Petrides, K. V., & Hurry, J. (2009).** Adolescents choosing self-harm as an emotion regulation strategy: The protective role of trait emotional intelligence. *British Journal of Clinical Psychology*, 48, 181-193.
- Nolen-Hoeksema, S., & Aldao, A. (2011).** Gender and age differences in emotion regulation strategies and their relationship to depressive symptoms. *Personality and Individual Differences*, 51, 704-708.
- Ongen, D. E. (2010).** Cognitive emotion regulation in the prediction of depression and submissive behavior: Gender and grade level differences in Turkish. *Social and Behavioral Sciences*, 9, 1516-1523.
- Raju, N. S., Lafitte, L. J., & Byrne, B. M. (2002).** Measurement equivalence: A comparison of methods based on confirmatory factor analysis and item response theory. *Journal of Applied Psychology*, 87, 517-529.
- Rigotti, T., Schyns, B., & Mohr, G. (2008).** A short version of the Occupational Self-Efficacy Scale: Structural and construct validity across five countries. *Journal of Career Assessment*, 16 (2), 238-255.
- Hasking, P. A., Coric, S. J., Swannell, S., Martin, G., Thompson, H. K., & Frost, A. D. J. (2010).** Emotion regulation and coping as moderators in the relationship between personality and self-injury. *Journal of Adolescence*, 33, 767-773.
- Hoelter, J. W. (1983).** Factorial invariance and self-esteem reassessing race and sex differences. *Social Forces*, 61 (3), 834-846.
- Hu, L. T., & Bentler, P. M. (1999).** Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6, 1-55.
- Jermann, F., Van der Linden, M., d'Acromont, M., & Zermatten, A. (2006).** Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (CERQ): Confirmatory factor analysis and psychometric properties of the French translation. *European Journal of Psychological Assessment*, 22 (2), 126-131.
- John, O. P., & Gross, J. J. (2004).** Healthy and unhealthy emotion regulation: Personality processes, individual differences, and life span development. *Journal of Personality*, 72(6), 1301-1333.
- Kun, B., & Demetrovics, Z. (2010).** Emotional intelligence and addictions: A systematic review. *Substance Use & Misuse*, 45(7&8), 1131-1160.
- Marsella, A. J., & Leong, F. T. L. (1995).** Cross-cultural issues in personality and career assessment. *Journal of Career Assessment*, 3, 202-218.
- Martin, R. C., & Dahlen, E. R. (2005).** Cognitive emotion regulation in the prediction of depression, anxiety, stress, and anger. *Personality and Individual Differences*, 39, 1249-1260.
- Mauss, I. B., Bunge, S. A., & Gross, J. J. (2007).**

- and intimate partner abuse in a clinical sample of men. *Psychology of Men & Masculinity*, 11(3), 233-239.
- Tull, M. T., Barrett, H. M., McMillan, E. S., & Roemer, L. (2007).** A preliminary investigation of the relationship between emotion regulation difficulties and posttraumatic stress symptoms. *Behavior Therapy*, 38(3), 303-313.
- Xie, D., Leong, F. T. L., & Feng, S. (2008).** Culture-specific personality correlates of anxiety among Chinese and Caucasian college students. *Asian Journal of Social Psychology*, 11, 163-174.
- Zlomke, K. R., & Hahn, K. S. (2010).** Cognitive emotion regulation strategies: Gender differences and associations to worry. *Personality and Individual Differences*, 48, 408-413.
- Robertson, T., Daffern, M., & Bucks, R. S. (2012).** Emotion regulation and aggression. *Aggression and Violent Behavior*, 17, 72-82.
- Rottenberg, J., & Gross, J. J. (2007).** Emotion and emotion regulation: A map for psychotherapy researchers. *Clinical Psychology-Science and Practice*, 14(4), 323-328.
- Sullivan, T. N., Helms, S. W., Kliever, W., & Goodman, K. L. (2010).** Associations between sadness and anger regulation coping, emotional expression, and physical and relational aggression among urban adolescents. *Social Development*, 19(1), 30-51.
- Tager, D., Good, G. E., & Brammer, S. (2010).** "Walking over 'em": An exploration of relations between emotion dysregulation, masculine norms,

